

der til mig er kommen Bemærkninger om det Synderlige i, at flige Udtalelser kunde komme frem, da man dog mente, at der var overordentlig stor Enighed i denne Sag. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Udvielsen af det værnepligtige Befalingsmandsantal, da tror jeg, at det egentlig er et meget upopulært Spørgsmaal. Jeg tror, at, er der Noget i Hærløven, som har sat ondt Blod i Befolkningen, er det netop det, at man har bibeholdt den tvungne Udtagelse for en Del af Befalingsmændene. At ville udvide det endyderligere anser jeg for at være urigtigt, og jeg tror heller ikke, at det vil blive mødt med nogen synderlig stor Behøvlige, og selv om man nu gaar ind derpaa, vil det meget snart vise sig, at den Tilgang, man fik af denne Bei, ikke vilde slaa til hvad Kvaliteten angaar. De Officerer, der tilveiebringes paa denne Maade, ville umulig kunne have den samme Uvelse, Dygtighed og Kælid hos deres Undergivne, som de faste Befalingsmænd. Man hører saa ofte sige, at de, der ønske en Forsøgelse af Hærens faste Befalingsmænd, stræbe hen imod en staaende Hær, og det var ufolkeligt, hvorimod de Andre ville søge at faae en mere folkelig Hær. Ja, mine Herrer, jeg tror, at Feilen ligger deri, at man ikke rigtig lægger Mærke til begge Ord: en folkelig Hær; man lader nemlig saa uhyre let Substantivet blive horte, og tænker kun paa Adjektivet som det Væsentlige. Det vi nemlig ønske, er ganske sikkert, at Hæren skal være folkelig, men ikke saa folkelig, at den forsvinder som Hær; og hvad fordrer man da for, at den skal betegnes med Begrebet Hær? Der fordrer, at vore Sønner, som vi give hen til Fædrelandets Forsvar, skulle uddannes tilbørlig, og at de i Farens Dieblit skulle søres tilbørlig, og det er det, som de ikke kunne blive paa den Maade, som det ærede Flertal vil have det arrangeret paa. Det Befalingspersonale, som den høitærede Minister her forlanger i sit Forslag, er ingenlunde for stort, det vil affkurat slaa til, og enhver Formindsfelse deraf vil være i høi Grad skadelig for Hærens Udvieling og Kampdygtighed. Jeg tror, at man skal søge Folkeligheden i Hæren deri, at Landets Sønner, efter at være uddannede, igjen blandes mellem Befolkningen, og at de ved de Indtryk, de derfra have faaet, atter komme ind, naar Faren truer; men naar de komme ind, da skulle de ogsaa have den Overbevisning, at de Fædere, der tildeles dem, ikke i Mellemtiden have glemt det, de skulle vide, og ikke ved Beshæftigelse i andre Livsstillinger sat Formaalet for deres militære Virksomhed tilside, men have fulgt den militære Udvieling saaledes, at de trygt kunne bygge paa dem. Dette er de Bemærkninger, som jeg har ønsket at fremsjære her med Hensyn til de forskjellige Anskuelser, som Udvalgets Flertal har gjort gjældende. Jeg vil nu kun udtale det Haab, at vi ved Behandlingen af denne Sag ikke lade os lede af anden Visdom end den,

som Erfaringen har bragt, at vi hovedsagelig søge vort Raad med Hensyn til Forbedringer i Hærløven hos dem, der kunne give dette Raad, hos dem, der, som man siger, have haat Skoen paa, og som altsaa bedst vide, hvor den trykker; men fremfor Alt vil jeg udtale det Ønske, at vi ikke maa ledes af saakaldte folkelige Ideer, naar disse gaar ud paa at skabe Noget, som i paakommende Tilfælde, hvor Folkets og Landets Eksistens maa ske staa paa Spil, vil vise sig aldeles uslydsestgjørende.

Røst: Der var et Punkt i det Foredrag, vi hørte af den ærede næstforegaende Læser, som foranlediger mig til at gjøre et Par Bemærkninger. Hovedpunktet i hele hans Foredrag, det, hvorpaa jeg syntes, at hans hele Opfattelse af denne Sag og det Udslag, hvortil han ved sine Betragtninger kom, hvilede, var nemlig, at det Forhold, som bestod i 1867, og som førte til Vedtagelsen af den nugældende Hærløve, der foreligger til Gjemmesyn, ikke længere var tilstede, og at Hærløven derfor nu ved Gjemmesynet maatte lempes efter de tilstedeværende Forhold. Dette viser imidlertid, at det ærede Medlem slet ikke har den ringeste Klarhed over det Væsentlige i Forholdet; thi det Forhold, som jo aabenbart her maa staa i Forgrunden, er det, der kom tilstede ved Overfaldet paa os i 1864, og det ærede Medlem kan dog ikke være uvidende om, at dette Forhold besvære endnu henstaa aldeles urørt. Dette gif det ærede Medlem imidlertid over med en Hærfod, medens han søgte at pløie Drefundet dybere, end det i Forveien er, ved at oppripe gamle Løshistorier derovre fra. Det forbausede mig at se et æret Medlem, der er valgt fra en saa jydsk Egn, som han er, stille sig saaledes, som han gjorde, lige overfor et Folkfærd, der har hjemspjagt den Provinds, hvoraf han repræsenterer en Kred, og at udtale sig med en saa overordentlig stor Omhed overfor denne milde, retfærdige og herlige Nation — det laa i Grunden mellem Linjerne, om det end ikke kommer til at staa trykt — medens han efter bedste Evne søgte at opputte den Hærmøg, som for en Smaating blusede op i Lødspørgsmaalet. Nei, det Forhold, der bestod i 1867, bestaar endnu den Dag i Dag, og det, som efter min Mening er en afgjørende Betingelse for at faae det ændret, er netop, at vi beholde Bærgen skarpt og blankt. Det Folkfærd, hvortil jeg sigter, og som ingenlunde har Krav paa milde Følelser hos Nogen, som personlig har levet med i hine Begivenheder, der førte til vor Ulykke, skal vide, at der ved den første gunstige Leilighed fra os af skal søres et Dolkfærd imod det, og derfor skulle vi ikke bryde Dolkspidsen; thi da falder Frygten bort. Det er netop denne Frygt for, at vi i Farens Dieblit kunde komme dem ubeleiligt ind paa Livet, der mere end noget Andet skal medvirke til at gjøre dem billig tænkende, hensynsfulde og tilbøielige